

PICC katheter

Inleiding

Uw behandelend arts of verpleegkundige heeft voorgesteld om bij u een PICC katheter via de arm in te brengen. In deze folder leest u wat een PICC katheter is, hoe het inbrengen gaat en waar u op moet letten als u een PICC katheter heeft. [Bekijk hier ook een kort animatiefimpje.](https://youtu.be/4H5rdy5OdGc) (<https://youtu.be/4H5rdy5OdGc>)

Wat is een PICC katheter?

PICC staat voor: peripherally inserted central catheter ofwel “perifeer ingebrachte veneuze katheter”. Het is een dun slangetje (katheter) dat via een bloedvat in de bovenarm wordt ingebracht. Het uiteinde van de PICC katheter komt uit in een groot bloedvat, vlak boven het hart (in de vena cava Superior). De PICC katheter kan langer dan een jaar blijven zitten, indien deze goed onderhouden wordt en er geen complicaties optreden.

Via de PICC katheter is het mogelijk:

- uw medicijnen op een veilige manier toe te dienen;
- bloed af te nemen of toe te dienen;
- contrastvloeistof in te spuiten indien u een CT scan moet ondergaan en
- parenterale voeding toe te toedienen.

Waarom krijgt u een PICC katheter?

Voor uw behandeling is het noodzakelijk dat u medicijnen of voeding voor een langere periode via de bloedvaten krijgt toegediend. Daarnaast moeten we regelmatig bloed bij u afnemen voor onderzoek. Uw bloedvaten kunnen van deze handelingen schade ondervinden. Hierdoor kan het steeds moeilijker worden om toegang tot een bloedvat te krijgen door middel van prikken. Een PICC katheter kan deze problemen voorkomen.

Een PICC katheter kan niet ingebracht worden aan de kant waar een borstamputatie of okselkliertoilet is gedaan. De zijde van de ICD en/ of pacemakerimplantatie mag ook niet gebruikt worden. Wel mag de PICC katheter aan de tegenovergestelde zijde ingebracht worden.

Hoe wordt de PICC katheter ingebracht?

Voor het inbrengen van de PICC katheter is geen operatie nodig. Dit gebeurt op de afdeling Radiologie. Het neemt ongeveer een half uur in beslag.

Op de dag dat de PICC katheter wordt ingebracht is het handig om ruim zittende bovenkleding te dragen. Voordat een PICC katheter geplaatst kan worden, prikken we bloed om te zien of de bloedstolling goed is.

Tijdens het inbrengen van de PICC katheter ligt u op een bed met uw armen naast uw lichaam. Omdat de PICC katheter in de bovenarm moet worden ingebracht is het handig als u uw bovenkleding uit kunt doen. Het inbrengen gebeurt op een steriele manier volgens de internationale richtlijnen. Steriel betekent: 'vrij van ziektekiemen'. De radioloog, die de PICC katheter inbrengt, draagt daarom een operatieschort, masker, muts en steriele handschoenen. Ook het overige radiologiepersoneel draagt beschermende kleding, een masker, handschoenen en een muts.

Een groot deel van uw lichaam dekken we af met doeken zodat de radioloog steriel kan werken. Met een echoapparaat zoekt de radioloog het bloedvat in de bovenarm op. Dit kan rechts of links zijn afhankelijk van uw persoonlijke situatie. De plaats waar geprikt wordt, verdoven we met een kleine prik. Nadat de verdoving is ingewerkt wordt de PICC katheter ingebracht. U merkt dit wel, maar het is niet pijnlijk.

Wat gebeurt er na het inbrengen?

De radioloog controleert of de PICC katheter op de juiste plaats zit en goed werkt. Dan plaatsen we een drukverband. Dit mag u na drie uur verwijderen. U mag de PICC katheter direct gebruiken.

Vastzetten van de PICC katheter

Een klein gedeelte van de PICC katheter is buiten het lichaam te zien. De PICC katheter wordt niet vastgehecht, maar met een pleister vastgeplakt. De insteekopening van de PICC katheter moet worden beschermd tegen bacteriën en een eventuele ontsteking. We gebruiken hiervoor een transparante pleister, die 1 keer per week moet worden vervangen.

Verzorging van de PICC katheter

- Na elk gebruik moet de PICC katheter worden doorgespoten met een steriele zoutoplossing (NaCl 0,9%).
- Ook als de PICC katheter niet in gebruik is moet deze 1x per week worden doorgespoten met een steriel zoutoplossing (NaCl 0,9%).
- De transparante pleister (Tegaderm®) moet 1x per week vervangen worden.
- De witte pleister (Statlock®) die de PICC katheter vasthoudt moet 1x per week vervangen worden of wanneer deze eerder loslaat.

Indien u in het ziekenhuis verblijft dan wordt de PICC katheter door de verpleegkundige op uw afdeling verzorgd. Thuis krijgt u wekelijks hulp van thuiszorg hiervoor. De transferverpleegkundige of verpleegkundige vraagt deze thuiszorg aan in overleg met u. Vervolgens neemt de thuiszorginstelling telefonisch contact met u op voor het plannen van de eerste afspraak. De verbandmaterialen kunnen op recept bij de ziekenhuisapotheek worden afgehaald.

Complicaties

Een enkele keer kan het inbrengen of het hebben van de PICC katheter complicaties opleveren. Complicaties op de korte termijn kunnen zijn:

- Matig bloedverlies bij de insteekplaats;
- Bloeduitstorting;
- Pijn bij de insteekplaats;
- Ontsteking van de ader.

Verder zijn er ook op langere termijn complicaties mogelijk door de aanwezigheid van de katheter. Er kan een ontsteking ontstaan bij de insteekplaats van de PICC katheter of een infectie in de bloedbaan omdat er bacteriën via de PICC katheter in de bloedbaan zijn gekomen. De PICC katheter kan ook verstopt raken door een bloedpropje (trombose) of kan er een bloedpropje (trombose) in een bloedvat (ader) van de arm ontstaan (trombose arm).

Wat mag wel met de PICC katheter?

- Bloed laten afnemen uit de PICC katheter;
- Contrastvloeistof inspuiten in de PICC katheter (bij een CT scan);
- Douchen. Eventueel kunt u met vershoudfolie de arm extra beschermen tegen douchewater.

Wat mag niet met de PICC katheter?

- Bloed afnemen uit de arm waarin de PICC katheter is geplaatst (dus uit een andere ader van deze arm);
- Het meten van bloeddruk aan de arm waarin de PICC katheter is geplaatst;
- Een bad nemen of zwemmen, tenzij u de arm droog houdt. De verpleegkundige kan u informeren over speciaal beschermmateriaal voor over de arm: de waterproof protector DryPro.

Wanneer moet u contact opnemen met het ziekenhuis?

- Bij aanhoudend bloedverlies bij de insteekplaats van de katheter;
- Bij blauwe plekken rondom de katheter;
- Bij een (mogelijke) ontsteking rondom de insteekopening. U merkt dit aan roodheid, zwelling, pijn, warmte, vocht (pus);
- Bij geruis in het oor wanneer terwijl er vloeistof wordt toegediend via de PICC katheter;
- Bij pijn tijdens het toedienen van vloeistof via de PICC katheter;
- Bij een barst in de katheter;
- Als het niet mogelijk of moeizaam is om de medicatie in te spuiten;
- Bij tekenen van trombose herkenbaar aan pijn aan de arm of schouder, zwelling, roodheid;
- Bij tekenen van kortademigheid, hoesten pijn ter hoogte van de borstkas en bewustzijnsverlies;
- Bij koorts (een temperatuur van 38,5 of hoger).

Vragen?

Wij helpen u graag.

Neem contact op met het oncologisch centrum via telefoonnummer (076) 595 10 06.

Meer lezen over oncologie bij Amphia?

Ga naar afdeling Oncologisch Centrum: samen tegen kanker
(<https://www.amphia.nl/afdelingen/oncologisch-centrum-samen-tegen-kanker>)